

2018/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Yönetim Muhasebesi
30 Temmuz 2018 Pazartesi – 18.00 (Sınav Süresi 2 Saat)

SORULAR

Soru 1 - Aşağıdaki kavramları kısaca açıklayınız.

- a) Güvenlik payı (**5 puan**).
- b) Kayıtsızlık noktası (**5 puan**).
- c) Normal maliyet yöntemi (**5 puan**).
- d) Nakit başabaş noktası (**5 puan**).

Soru 2 - Tek tip çanta satışını gerçekleştiren Akar işletmesi, satış gelirlerini aşağıdaki şekilde bütçelemiştir (TL):

	<u>Haziran</u>	<u>Temmuz</u>	<u>Ağustos</u>
Kredili Satışlar	270,000	250,000	180,000
Nakit Satışlar	180,000	510,000	390,000
ToplamSatışlar	<u>450,000</u>	<u>760,000</u>	<u>570,000</u>

Geçmiş deneyimlere göre kredili satış tutarının % 60'ı satışın yapıldığı, kalan % 40'ı ise izleyen ayda tahsil edilmektedir. Mal alışlarının tamamı kredili olarak yapılmaktadır ve ödemelerin % 50'si alışların yapıldığı ay içinde, geriye kalan % 50'si ise izleyen ayda yapılmaktadır. Bütçelenmiş mal alışları aşağıdaki gibidir (TL):

Haziran	600,000
Temmuz	480,000
Ağustos	210,000

Bütçelenmiş diğer kalemler;

- a) Aylık nakit genel yönetim giderleri 96.000 TL,
- b) Aylık amortisman giderleri 10.000 TL,
- c) Temmuz ayında nakit ödenecek temettü 206.000 TL,
- d) Ağustos ayında nakit olarak satın alınacak makine bedeli 60.000 TL'dir.

İşletme her ayın sonunda kasada minimum 100.000 TL nakit bulundurmayı istemektedir. İşletme, minimum nakit tutarını sağlayamadığı takdirde bankadan aylık % 6 faiz oranı üzerinden borçlanacaktır. Borçlanmanın minimum nakit tutarına ulaşılmadığı ayın başında yapıldığı ve ödemedenin (anapara +faiz) işletmenin finansal pozisyonunun ödemeye uygun olduğu ayın sonunda yapılacağı varsayılmıştır. 1 Temmuz tarihi itibarıyle Kasa hesabının bakiyesinin 100.000 TL olduğu varsayılmaktadır.

İstenen: Temmuz ve Ağustos aylarına ait nakit bütçesini düzenleyiniz. (**35 puan**)

Soru 3 - Dekoratif cam ürünleri alanında faaliyet gösteren bir işletme, değişik modellerde ürünler üretmekte ve satmaktadır. Piyasada bu ürünlerle talep artmaktadır, işletme yönetimi gelecek yılın en iyi üretim ve satış karışmasını belirlemeye çalışmaktadır. İşletme üretim ve satışa ilişkin olarak aşağıdaki verileri tespit etmiştir.

Mamul	Gelecek Yılın Talep Miktarı (birim)	Mamul Satış Fiyatı (TL)	Mamul Başına Direkt İlk Madde ve Malzeme Gideri (TL)	Mamul Başına Direkt İşçilik Gideri (TL)
A	26.000	35	3,50	4,80
B	42.000	24	2,30	3,00
C	40.000	22	4,50	8,40

Ek Bilgiler:

- Fabrikadaki makineler tek vardiya esasına göre yılda 40.000 direkt işçilik saatı çalışma kapasitesine sahiptir. Şirketin mevcut çalışanları ve ekipmanları ile 3 mamul de üretilebilmektedir.
- Direkt işçilik saat ücreti 12 TL olup, gelecek yılda bir değişiklik olmayacağı tahmin edilmektedir.
- Yıllık sabit giderler toplamı 356.000 TL'dir.
- Değişken genel üretim giderleri direkt işçilik saat başına 4 TL'dir.
- Şirketin mamul stokları ihmali edilebilir düzeyde olup, hesaplamalarda gözardı edilmiştir.

İstenenler:

- a) Yukarıdaki verileri esas alarak, her bir mamul için ne kadar direkt işçilik saatı çalışılması gereklidir? Hesaplayınız (**10 puan**).
- b) Gelecek yılın talep miktarını karşılamak için çalışılması gereken toplam direkt işçilik saatini hesaplayınız (**10 puan**).
- c) Her bir mamul için katkı payını hesaplayınız (**10 puan**).
- d) 40.000 direkt işçilik saatini mamullere dağıtırınız (**15 puan**).

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI
Cevap 1 –

- a) Güvenlik payı: Fiili satış hacmi ile başabaş satış hacmi arasındaki farka güvenlik payı denir. Tutar veya miktar olarak belirtilen ve işletmenin zararlardan ne kadar uzakta olduğunu ortaya koyan paydır.
- b) Kayıtsızlık noktası: Eski ve yeni makineler arasındaki kar farkının (yeni makinenin sağlayacağı ek karın) öngörülen minimum ek kara eşit olduğu satış hacmidir. Makine yenileme kararlarının alınmasında dikkate alınan bir faktördür.
- c) Normal maliyet yöntemi: Direkt ilk madde ve malzeme, direkt işçilik ve değişken genel üretim giderlerinin tamamını, sabit genel üretim giderlerinin ise kullanılan kapasiteye düşen bölümünü üretim maliyetlerine yükleyen yöntemdir.
- d) Nakit başabaş noktası: Tahsil edilebilen (nakdi) toplam gelirin ödeme gerektiren (nakdi) toplam maliyete eşit olduğu satış hacmidir. Nakit başabaş noktasını hesaplamak için, normal başabaş noktasını veren formüllerde, ilgili kalemlerin “nakdi” değerleri esas alınır.

Cevap 2 –

	Temmuz	Ağustos
Dönembaşı nakit	100.000	100.000
Nakit Girişleri		
• Önceki aya ait kredili satışlardan tahsilat (%40)	108.000	100.000
• Nakit satışlar	510.000	390.000
• Kredili satışlardan tahsilat (%60)	150.000	108.000
Toplam nakit girişleri	868.000	698.000
Nakit Çıkışları		
• Önceki aya ait kredili mal alışına ilişkin ödeme	(300.000)	(240.000)
• Nakit mal alıştı	(240.000)	(105.000)
• Genel yönetim giderleri	(96.000)	(96.000)
• Temettü ödemesi	(206.000)	-
• Makine alıştı	-	(60.000)
Toplam nakit çıkışları	(842.000)	(501.000)
Net nakit durumu	26.000	197.000
Alınan kredi	74.000	-
Faiz ödemesi	-	(8.880)
Ödenen kredi	-	(74.000)
Dönemsonu nakit	100.000	114.120

Cevap 3 –

- a) Mamul başına direkt işçilik saati = Direkt işçilik gideri/Direkt işçilik saat ücreti formülüne göre aşağıdaki şekilde hesaplanır:

	A	B	C
Mamül başına direkt işçilik saati	4,80 TL/12 TL = 0,40	3,00 TL/12 TL = 0,25	8,40 TL/ 12 TL= 0,70

b)

Ürün	Direkt işçilik saati	Tahmini satış miktarı (birim)	Toplam direkt işçilik saati
A	0,40	26.000	10.400
B	0,25	42.000	10.500
C	0,70	40.000	28.000
Toplam direkt işçilik saati			48.900

c)

	A	B	C
Mamul satış fiyatı	35	24	22
Değişken Giderler			
Mamul başına direkt ilk madde ve malzeme giderleri	3,50	2,30	4,50
Mamul başına direkt işçilik giderleri	4,80	3,00	8,40
Mamul başına değişken genel üretim giderleri	$0,40 \times 4 \text{ TL} = 1,60 \text{ TL}$	$0,25 \times 4 \text{ TL} = 1,00 \text{ TL}$	$0,70 \times 4 \text{ TL} = 2,80 \text{ TL}$
Mamul başına toplam değişken giderler	9,90	6,30	15,70
Katkı payı	25,10	17,70	6,30

- Mamul başına değişken genel üretim giderleri = Direkt işçilik saati x değişken genel üretim gideri

d) Kapasiteyi aşan işçilik saati 8.900 saatdir ($48.900 \text{ saat} - 40.000 \text{ saat}$). C mamulu en düşük katkı payına sahip olduğundan C mamulunun üretim miktarı azaltılır ve 28.000 direkt işçilik saati yerine 19.100 ($28.000 - 8.900$) direkt işçilik saati çalışılır. Azaltılacak üretim miktarı 12.714 birim olup, C mamülünden 19.100 direkt işçilik saati karşılığında 27.286 birim üretilir. 12.714 birim, direkt işçilik saati esas alınarak aşağıdaki şekilde hesaplanır.

Kapasiteyi aşan işçilik saati / mamul başına direkt işçilik saati
 $8.900 \text{ DİS} / 0.70 = 12.714 \text{ birim}$